

Igor Zorko
direktor ZZI d.o.o., Ljubljana

»Digitalizacija je lahko strup ali pa podlaga za lepo prihodnost«

V podjetju ZZI, ki ga zdaj vodi, je Igor Zorko sprva samo pomagal, izpolnjeval obrazce in opravljal druga administrativna dela. »Starši so nas v družini vedno spodbujali k delu in pomoči, tudi v podjetju, a brez prisile,« pravi Zorko. Do uspeha pa sta mu gotovo pomagali tudi želja po sodelovanju in občutek za soljudi, ki ju je pridobil skozi leta udejstvovanja v športu.

Nina Šprohar, foto: Barbara Reya

Komisija za Nagrade Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je svojo odločitev, da Nagrado GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke podeli Igorju Zorku, direktorju ZZI d.o.o., Ljubljana, utemeljila z naslednjo obrazložitvijo:

Igor Zorko se je leta 1996 (ob študiju in igranju košarke) zaposlil v družinskem podjetju ZZI in po upokojitvi očeta, leta 2006, prevzel vodenje podjetja. Od takrat ga vodi skupaj z bratoma in sestro.

ZZI je napredno razvojno IT podjetje, temelječe na odgovornem odnosu do zaposlenih, družbe in okolja. Z naprednimi digitalnimi produkti in poslovnimi modeli nastopa na trgu, kar ga tudi izven Slovenije ločuje od konkurence. Od leta 1991 je avtor slovenskega in od leta 2003 črnogorskega Carinskega sistema ter več kritičnih informacijskih sistemov javne uprave. Od leta 2014 širšemu trgu nudi storitve B2B ePoslovanja na bizBox platformi (eRačuni, EDI), ki jo uporablja že 17.000 podjetij in 34.000 uporabnikov.

Nova strategija na področju razvoja in inovacij zagotavlja rast ter konkurenčne prednosti in razvoj produktov podjetja preko stalnega inoviranja, razvoja novih aplikativnih in tehnoloških rešitev na področju interoperabilnosti za področje carinskih in davčnih sistemov ter rešitev na platformi bizBox na slovenskem in enotnem EU trgu.

Stalno posodablja in nadgrajuje modele projektnega vodenja, razvoja in upravljanja, ki vedno bolj temeljijo na agilnem pristopu, odločanju na podlagi velikih podatkov in avtomatizaciji procesov povsod tam, kjer je to mogoče.

Razvoj informacijskih sistemov in nudenje storitev v oblaku je specifična stroka, a v vodenje, organiziranost ter upravljanje podjetja po korakih uvajajo najboljše globalne prakse in modele.

Temeljne vrednote podjetja ZZI so spoštovanje, zaupanje, odgovornost, ustvarjanje ter ohranjanje dobrih medosebnih odnosov. Ta temeljna prepričanja jim pomagajo, da delujejo kot ekipa in stremijo k skupnim ciljem. Podjetje ZZI je skupnost sodelavcev, ki sodelujejo pri zagotavljanju kakovostnega poslovanja podjetja in delajo v prijetnem okolju, spoštujejo kreativnost posameznika, pošteno delo in odnose ter različnost ljudi.

Čisti prihodki v podjetju v zadnjih treh letih rastejo povprečno po stopnji 23 %, ustvarjena dodana vrednost pa se je v tem času povečala za 30 % letno.

Vizija družbe je postati vodilni slovenski in EU ponudnik platforme ter storitev v oblaku na področju B2B e-poslovanja za SME podjetja, da bodo tudi mala podjetja digitalno povezovala in delovala na enotnem evropskem digitalnem trgu v skladu s sloganom »Be connected and be paperless!«

Podatki o poslovanju za leto 2022

Skupni prihodki: 5.000.000 €

Dobiček pred obdavčitvijo: 1.100.000 €

Število zaposlenih: 52

Dodana vrednost na zaposlenega: 77.000 €

Z bratoma in sestro ste po očetovi upokojitvi leta 2005 prevzeli vodenje družinskega podjetja. Ali so vas starši na to pripravljali že prej? Ali ste pred tem imeli drugačne želje, ambicije?

Odraščal sem z mamo in bratom Andrejem, po očetovi strani pa imam polbrata Petra in polsestro Anko. Z njimi sedaj skupaj vodimo podjetje ZZI. V mladosti sem bil precej bolj kot nad podjetništvom navdušen nad športom, študija žal nisem dokončal. Polprofesionalno sem ob vseh ostalih aktivnostih igral košarko, a me je nekoliko ustavila huda poškodba kolena. Saniral sem jo kar tri leta, preden sem se lahko vrnil na parket. Kar se tiče podjetništva, kakšnih posebnih priprav razen volje in podpore očeta nisem imel. Iskreno povedano, nisem človek, ki načrtuje toliko vnaprej, zgodilo se je nekako samo po sebi. V podjetju ZZI sem se redno zaposlil leta 1996 in tam opravljal raznovrstne naloge: začel sem kot administrator, nato sem vodil različne službe znotraj podjetja, prevzel prodajno vlogo ... Vmes sem tudi kahal kave, pomagal v računovodstvu, hodil na SDK – karkoli, le da tisti, ki so programirali in ustvarjali, niso imeli

dodatnega dela. Direktorovanje sem po spletu okoliščin prevzel 2006.

Omenili ste hudo poškodbo, ki vam je za nekaj časa pokvarila načrte v športu, pa ste se vseeno vrnili. Za kaj je šlo? Kako naporen je bil povratek? Kaj ste se iz te izkušnje naučili?

Do poškodbe je prišlo na tekmi v Murški Soboti, ko sem igral za KK Šentjur, a takrat mi še ni bilo jasno, za kako resno poškodbo gre. Pot do urgence v Ljubljani je trajala kar nekaj ur. Zanimivo pa je, da sem tam spoznal svojo bodočo ženo, s katero sva se naslednjic zopet srečala kar nekaj let pozneje. Po artroskopiji kolena pa sem dobil bolnišnično okužbo, zaradi katere sem bil tri mesece priklenjen na posteljo v bolnišnici. Po ponovni operaciji me je čakala dolga rehabilitacija. Ko sem se vrnil na parket, sem igral bolj pametno in bil toliko koristen, da smo kot ekipa pripeljali Šentjur v prvo ligo. Med igranjem sem študiral ob delu, a v času dela na ZZI, igranja in pozneje rehabilitacije, nisem bil dovolj reden. Šport, poškodba in delo na ZZI so me naučili, da je treba biti v življenju priden in vztrajen. Če se nečemu

posvetiš, nisi neučakan ter se ob tem zaveš tudi svojih talentov in pomanjkljivosti, imaš veliko možnosti za uspeh in srečo.

Kaj je tisto, kar odtehta pri košarki – talent ali trdo delo in trening? Kako je v podjetništvu?

Predvsem sem se naučil, da je uspeh odvisen od celotne ekipe, ki mora delati in trenirati skupaj ter igrati po principu »vsi za enega in eden za vse«. Poudarjanje talenta samo enega posameznika zmanjša možnosti za uspeh, tudi pri podjetništvu. Seveda pa talent, predispozicije ter veselje do treninga in dela ne škodijo ...

Šport, poškodba in delo na ZZI so me naučili, da je treba biti v življenju priden in vztrajen.

V kakšni meri je na vašo pot v podjetju – od administrativnih zadev do vodenja – vplival vaš oče? Zdi se, da tudi za najozžje družinske člane ni bilo bližnjic ...

Odraščal sem z mamo in bratom, v podjetju pa sem vseskozi raste ob očetu in se od njega učil. A v naši družini je miselnost taka: če hočeš nekaj početi, se za to potruji. Oče nas je vedno zgolj spodbujal, da se najdemo in nam pri tem pomagal. Zasluga, da otroci delamo skupaj in se spoštujemo z vsemi našimi napakami in talenti, je njegova. Oče je po izobrazbi fizik in se je celo življenje posvečal digitalizaciji v različnih vlogah – kot svetovalec in direktor. V IT sektorju je bil že ob mojem prihodu spoštovan in vsi so mu zapupali. Ker je umirjen, moder in skromen ter zakladnica znanja in izkušenj, nam je bilo pod njegovim vodenjem veliko lažje. Šele ko skupaj delaš in deliš odgovornost, se res dobro spoznaš in postaneš še bolj povezan.

Kakšni so izzivi pri vodenju podjetja skupaj s sorojenci? Kako rešujete poslovna vprašanja?

S Petrom, Anko in Andrejem smo si zelo različni, vsak ima svoje kompetence in značaj, kar zagotavlja zelo razgibano, a hkrati uspešno kombinacijo. Vsak je odgovoren za svoj del poslovanja ZZI

(Andrej za aplikativni razvoj in tehnologije, Anka za operativno in finance, Peter pa za marketing in prodajo). Vsak dan se moramo veliko usklajevati, zato sprejem soglasnih odločitev traja malo dlje. Ni vedno enostavno, a se trudimo skupaj s sodelavci ustvariti ter voditi ZZI na urejen in inovativen način. Vem, da smo skupaj predani ideji sodelovanja s partnerji in ustvarjanja najboljših digitalnih rešitev za naše stranke. BizBox je dober primer našega dolgoročnega cilja digitalizacije preskrbovalnih verig in ePoslovanja med podjetji.

Kako je ZZI kot razvojno podjetje programske opreme preraslo tudi v ponudnika naprednih storitev za poslovne uporabnike? ZZI je bil od ustanovitve s strani Zorana Zorka usmerjen v razvoj nacionalnih carinskih, trošarinskih in zunanjetrgovinskih informacijskih sistemov. Na tem področju smo še vedno prisotni in lahko

O odličnosti:

Od doma, kjer so bili starši in širša družina izobraženi in zelo uspešni na svojih področjih, pa do OŠ Prežihovega Voranca, Srednje naravoslovne šole Bežigrad, fakultete, košarke, poslovnega okolja in pozneje aktivnosti v GZS, sem vedno imel srečo, da sem živel, se učil in delal ob izjemnih, od mene sposobnejših posameznikov. Verjetno pa sem se pri športu naučil, da cenim ekipe, ki dosegajo dobre rezultate. Vsak v ekipi ima svojo vlogo, ki zahteva tudi podrejanje. A ekipa po navadi izvleče najboljše iz posameznika ter prepozna njegove zmogljivosti in talente. Pomemben je trener ali vodja, ki ima malo drugačne cilje od posameznika in mora ustvarjati pozitivno okolje ter spodbujati sodelovanje in delo. Najbolj so mi všeč športne ekipe, ki ne temeljijo na enem geniju, ampak so skupaj uspešna ekipa. V družbi odlične žene, družine, sodelavcev in prijateljev pa je lahko biti uspešen in srečen.

se pohvalimo, da Slovenija v EU in širše zaseda visoka mesta v primerjavah digitalnega izvajanja carinskih postopkov. Z izkušnjami s področja carinskih sporočilnih sistemov smo leta 2001 začeli ponujati EDI ePoslovanje za podjetja kot ZZInet, leta 2014 pa smo oblikovali novo platformo za pametno B2B sodelovanje in elektronsko poslovanje, ki je najbolj razširjena v Sloveniji in okolišu. Za izmenjavo eRačunov, eHrambo in EDI jo uporablja več kot 17.000 podjetij, bizBox pa je integriran v več kot 50 sistemov za finance in računovodstvo in dnevno se izvede preko milijon transakcij.

Brez digitalizacije, avtomatizacije in sodelovanja v prihodnosti ne bo šlo. Kako si predstavljate svet čez 100 let? Česa se bojite? Digitalizacija in virtualizacija življenja, odnosov in dela sta postali nekaj normalnega. A na žalost je digitalizacija tudi neurejeno okolje, ki lahko spodbuja lenobo, dviguje neenakost, povzroča nevarnosti in omejuje razvoj cele generacije. Z zakonodajo, izobraževanjem in osveščanjem se počasi ureja tudi virtualno okolje. Digitalizacija se mora skriti v ozadje, da ne ovira življenja, ampak nam pomaga pri razvoju posameznika in družbe. Bojim pa se, da bomo izgubili še nekaj let, preden pridemo do vzdržne nove realnosti. Onesnažili smo planet, preden smo ugotovili, da industrijski razvoj in hlastanje za dobičkom škodita planetu, družbi in vzdržnemu razvoju. Zato upam, da digitalizacija ne bo strup, ampak podlaga za lepo prihodnost. Da se bomo več gibali, bolje delali, se več učili, skrbeli za naravo in manj privilegirane ter bili zadovoljni.

Ste tudi predsednik digitalne koalicije. Kako digitalizacija po vašem mnenju vpliva na poslovanje, ali se slovenska podjetja dovolj zavedajo vseh njenih prednosti?

Digitalizacija in tehnologija sta že osnovni del poslovanja in produktov na trgu. Zavedanja, da je investiranje v znanje in pametno digitalizacijo nuja, pa je pri podjetjih in državi še vedno premalo. Preveč se vlaga v stene in stroje, ki pa ne prinašajo zadostne dodane vrednosti. Osvestiti

moramo odločevalce, da je treba več investirati v ljudi in njihovo znanje, v nove poslovne modele, digitalizacijo poslovanja in na podatkih temelječe odločanje. Eden od smislov GZS je tudi spodbujati in podpirati razvoj spodbudnega digitalnega poslovnega okolja v Sloveniji.

Digitalizacija se mora skriti v ozadje, da ne ovira življenja, ampak nam pomaga pri razvoju posameznika in družbe.

Kako pa se tega lotevate v ZZI?

V ZZI se trudimo držati korak s časom. Skupaj s sodelavci raziskujemo in uvajamo nove tehnologije, modele in rešitve, se učimo in skupaj delamo napake. Pomembno je, da so zaposleni motivirani in nagrajeni za uspehe, a vem, da bi lahko bili na tem področju še bolj uspešni. Na srečo je ekipa pri nas homogena in kar dolgo ostanemo skupaj. A vseeno poskušamo privabiti čim več mladih, ki prinesejo novo energijo. Zavedamo se, da je ZZI razvojno podjetje, ki sloni na ljudeh, znanju, sodelovanju, raziskavah, stalnem razvoju in spremembah.

Ste tudi podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije (GZS). Kako vidite njeno vlogo v današnjem času?

Mislím, da se Slovenija in Evropa ponovno zavedata, kako pomembno je podporno poslovno okolje, ki zagotavlja tudi temelje sodelovanja na tehnološkem, poslovnem in izvoznem področju. Tudi politika potrebuje povezan gospodarski ekosistem in direktne informacije s terena. Slovenska podjetja niso največja, a so razvojno naravnana in izredno kakovostna. Zato potrebujejo spodbudo in sodelovanje za naslednje korake. Jaz si želim in verjamem, da bo GZS postala tudi virtualni dom gospodarstva in da bodo GZS storitve zelo koristne za naša podjetja tako doma kot v tujini. Vloge in ekosistema gospodarstva, kot sta GZS ali OZS, država ne more nadomestiti, lahko pa ga podpre.

Kateri pa so ključni projekti, povezani z digitalizacijo, ki bi jih morala Slovenija izpeljati?

Slovenija ima izreden potencial z vidika strokovnjakov in raziskovalcev na področju informatike, tehnologij, elektronike in računalništva. Veliko imamo tudi nišnih IT podjetij (skoraj tri tisoč), ki so globalno uspešna. Zato je pomembno zagotoviti zadostna sredstva in voljo za digitalizacijo slovenskih podpornih sistemov (na področju poslovnega okolja, zdravstva, državne

uprave, vojske, šolstva ...). Država in IT okolje bi morala preobrazbo izvesti skupaj, povezano, in z domačim znanjem. To so prepoznale že skoraj vse države EU. Konkretni projekti pa so po mojem mnenju digitaliziran in uporabnikom prilagojen zdravstveni sistem, preobrazba javne uprave in njenih storitev, da postane prijazna uporabnikom, digitalno razvita in pametna preobrazba ter poenostavitev slovenske zakonodaje in postopkov z digitalnim priidhom.

Država in IT okolje bi morala preobrazbo izvesti skupaj, povezano, in z domačim znanjem. To so prepoznale že skoraj vse države EU.

Je edini razlog, da IT strokovnjaki »bežijo« iz Slovenije oz. delajo za tuja podjetja, v boljšem plačilu in nižji obdavčitvi?

IT strokovnjaki ne bežijo zgolj v tujino, temveč iščejo svobodo pri delu in manjše davčne obremenitve. V Sloveniji imamo davčno kapico v obliki normirancev, kamor se zatekajo mladi z vsemi minusi in plusi. Torej velikokrat ostajajo doma, a delajo za tujino. IT podjetje, kot je denimo naše, pa potrebuje ekipo, znanje in stalne sodelavce, zato si želimo mlade zaposliti in skupaj z njimi kot družina ustvarjati prihodnost. Ne glede na tip zaposlitev bi bilo pošteno, da

imamo vsi enake pogoje dela, ugodnosti in obdavčitev. V Sloveniji kadra ni premalo, a moramo sodržavljane motivirati, da se učijo, jim zagotoviti možnosti za rast in omogočiti, da lahko tudi za domača podjetja delajo za dobro plačilo. K temu bi pripomogla tudi večja ambicija za razvoj države in podjetij.

Kako bi po vašem mnenju mladim v šolah še bolj približali tehnologijo? Je čas za uvedbo obveznega predmeta računalništvo in programiranje?

Gotovo! Računalništvo, logika, digitalizacija in informatika so osnova pismenosti in brez znanja ter spretnosti na tem področju nisi konkurenčen ne pri učenju, ne pri delu, ne pri zagotavljanju statusa v družbi. Digitalna pismenost je osnova učenja drugih vsebin, podobno, kot si ne morem predstavljati, da bi predmet slovenščina dodali kot vsebino h kemiji. Vsebine vseh predmetov so tako ali drugače podane v digitalni obliki ter opisane v slovenskem ali tujem jeziku, zato sta digitalna in jezikovna pismenost osnovi. Če ne znaš brati, pri drugih predmetih nimaš kaj početi. Gre torej za osnovno računalniško pismenost, ki jo moramo dandanes vsi obvladati, če želimo ali ne. Digitalno pismeni zaposleni imajo višje plače in dosegajo večjo učinkovitost na delovnih mestih ter so v življenju bolj uspešni.

Kaj pa vi, ste bili že v otroštvu navdušeni nad računalniki in tehnologijo?

Povprečno. Konec moje osnovne šole smo spoznali prve računalnike in igrice (Spectrum). A sem se takrat raje zadrževal na igrišču in za knjigo. V srednji šoli pa se je začelo dogajati veliko stvari, tako na področju športa kot deklet in zabave. In tudi tehnologija in računalniki so postali zanimivi, šola pa malo manj. Počasi, z leti in delom pri očetu, sem začel spoznavati, kako pomembni so lahko informacijski sistemi za delovanje države in podjetij, kaj vse zmorejo veliki računalniki in kako tehnologija, orodja in aplikacije vsak dan preoblikujejo naše okolje. Postajalo mi je vse bolj zanimivo, kot droga. Še vedno se vsak dan počutim kot šolarček, ki spoznava tehnologije in nove smeri digitalizacije, ki prihajajo iz vseh koncev sveta. ■

Igor Zorko osebno

Kot otrok je imel kar nekaj zdravstvenih težav, tudi s sluhom, izstopal je zaradi teže in višine. Različne okoliščine so z leti spreminjale njegove usmeritve. Zaprt, debelušen otrok, vedno s knjigo v roki, je postal športnik, kasneje oče, mož in sedaj poslovno uspešna osebnost.

»V mladih letih ne bi nikoli verjel, da se bo moja življenje tako razvilo. Vedno pa sem imel željo ukvarjati se s športom - od odbojke, rokometu do košarke, kjer sem ostal,« pove.

»Želel sem biti prepoznan, zaželen in koristen. To mi ni vedno uspelo. Kar hitro sem se tudi osamosvojil - igral košarko izven Ljubljane, šel v vojsko, bival pri starih starših, študiral ob honorarnem delu, imel svoje prihodke ... Zato je bila vrnitev v domače okolje k očetu v ZZI toliko lepša.«

Košarka ga spremlja od osnovne šole dalje - v dobrem in malo manj dobrem. »Časa za šolske obveznosti je bilo vedno premalo. Zaradi reprezentančnih obveznosti sem bil pogosto odsoten od pouka, kar mojemu učitelju geografije ni bilo povšeči. Moj dedek je šel na govorilne ure in z učiteljem sta sklenila, da na urah geografije zaradi nogometa ne bom več manjkal. Kar sem seveda obema sveto

obljubil. Igral sem namreč košarko, ki pa se ji nisem odrekel. Vseeno pa sem imel dobre ocene,« se pošali.

»Igranje košarke je bilo vedno noro zabavno, zato sem jo resno igral skoraj 20 let. Malo manj zabavne pa so bila poškodbe, operacije in hospitalizacije, a ta del se hitro pozabi,« se spominja in doda, da je tudi v poslovnem delu vedno prisoten podoben adrenalin - več kot je nepredvidljivih situacij, bolj je zanimivo.

»Družina in sodelavci me podpirajo pri mojih aktivnostih izven podjetja, delovnega časa in doma, zato sem lahko aktiven tudi na GZS in v digitalni koaliciji Slovenije. Ponosen sem, da lahko delam v ekipi kot je ZZI, skupaj z bratoma in sestro. Že od malih nog sem želel biti del uspešne ekipe, del okolja, v katerem z veseljem delam in živim,« poudarja.

Tudi sicer je v njegovem pripovedovanju zaznati, da mu družina in ZZI veliko pomeni in da ima rad ljudi. To pa

O odličnosti

Odličnost je zame: Poštenost do sebe in drugih.

Odličen življenjski moto: Vse pride ob svojem času in kdor ne tvega, ne profitira.

Odlična šola za življenje: Poškodbe in krize.

Odličen kraj za kakovostno bivanje: Sredi mesta, sredi dogajanja.

Odlična sprostitev: Timski športi.

Odličen dopust: Kampiranje ob morju.

Odlična tekma: Ko gre na nož in tvoji zmagajo.

Odlična knjiga, ki sem jo prebral v zadnjem letu: Razne strategije, modeli in zakonodaja - ni odlično, je pa zanimivo branje.

Odličen koncert/gledališka predstava: Vsi ptice - Tous des oiseaux.

Odličen film: Risani film Rango.

Odlična glasbena skupina: Pixies ali Rolling Stones, odvisno od razpoloženja.

Odlična jed: Testenine in sladkarije.

je verjetno tudi osnovni gradnik njegovega uspešnega vodenja podjetja. ■

Igor Zorko je košarko treniral skoraj 20 let.